

**UAB HEAVY FINANCE  
PROJEKTŲ SAVININKŲ PATIKIMUMO VERTINIMO TAISYKLĖS**

**1. BENDROSIOS NUOSTATOS**

- 1.1. UAB HEAVY FINANCE („**Bendrovė**“) projektų savininkų patikimumo vertinimo taisyklės („**Taisyklės**“) nustato reikalavimus vertinant Projektų savininkų reputacijos ir kreditingumo vertinimo kriterijus.
- 1.2. Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Reglamente (ES) 2020/1503 („**Reglamentas**“), nebent Taisyklėse detalizuojama kitaip.
- 1.3. Taisyklės yra parengtos vadovaujantis Reglamentu ir jį lydinčiais įgyvendinamaisiais teisės aktais bei kompetentingų institucijų gairėmis.
- 1.4. Bendrovė patvirtina, įgyvendina ir palaiko būtinas, tinkamas bei veiksmingas priemones, procesus ir metodus, užtikrinančius, kad šių Taisyklių būtų nuolat laikomasi. Bendrovė turi imtis visų būtinų priemonių, kad būtų išvengta Bendrovės platformos panaudojimo nusikalstamais tikslais.

**2. SĄVOKOS**

- 2.1. Jei kontekstas nereikalauja kitaip, šiose Taisyklėse didžiosiomis raidėmis vartojamos sąvokos turi žemiau nurodytas reikšmes:
  - 2.1.1. **Bendrovė (Operatorius)** – UAB HEAVY FINANCE, juridinio asmens kodas 305576227, buveinė registruota adresu Gedimino pr. 27, Vilnius, Lietuva;
  - 2.1.2. **Dalyvis** – Projekto savininko dalyvis, kuriam tiesiogiai ar netiesiogiai priklausančių balsavimo teisių arba įstatinio kapitalo dalis yra lygi arba viršija 20 procentų arba kuris gali daryti tiesioginį ir (arba) netiesioginį lemiamą poveikį Projekto savininkui;
  - 2.1.3. **Patikimumo vertinimas** – Bendrovės atliekamas Projekto savininko reputacijos ir kreditingumo vertinimas;
  - 2.1.4. **Platforma** – Bendrovės administruojama informacinė sistema (<https://heavyfinance.com/>), kurią naudojant vykdomas sutelktinis finansavimas;
  - 2.1.5. **Priežiūros institucija** – Lietuvos bankas;
  - 2.1.6. **Projektas** – verslo, profesinėms, mokslo, tiriamosioms ir kitoms reikmėms, išskyrus vartojimą, tenkinti parengtas ir Bendrovės platformoje paskelbtas projektas, kuriam įgyvendinti Projekto savininkas siekia pritraukti sutelktinio finansavimo lėšų;
  - 2.1.7. **Projekto savininkas**– fizinis arba juridinis asmuo, kuris siekia gauti finansavimą per Platformą;
  - 2.1.8. **Vadovas** – Bendrovės direktorius.
- 2.2. Jei kontekstas nereikalauja kitaip, Taisyklėse žodžiai vartojami vienaskaita apima ir daugiskaita vartojamus žodžius, ir atvirkščiai.

**3. PROJEKTŲ SAVININKŲ PATIKIMUMO VERTINIMAS**

- 3.1. Bendrovė atlieka Projekto savininko vertinimą (kartu su Projekto vertinimu) bent šiais atvejais:
  - 3.1.1. prieš paskelbdama atitinkamą Projektą Platformoje;
  - 3.1.2. kai Bendrovės manymu yra mažai tikėtina, kad Projekto savininkas visiškai įvykdys pareigas išmokėti sutelktinio finansavimo būdu suteiktą paskolą, ir Bendrovė nesiima jokių atitinkamų užtikrinimo teisės įvykdymo ir kitų panašaus poveikio veiksmų;
  - 3.1.3. Projekto savininko įsipareigojimų neįvykdymo atveju;
  - 3.1.4. kai Bendrovė padeda skolintojui pasitraukti iki paskolos termino pabaigos datos.
- 3.2. Bendrovė papildomai atlieka nuolatinę visų Projektų savininkų, kurių Projektai buvo paskelbti Bendrovės Platformoje ir (ar) kuriems sutelktinio finansavimo būdu buvo suteiktos paskolos, o kartu ir Projektų bei suteiktų paskolų stebėseną.

- 3.3. Stebėsenos bei turimų duomenų atnaujinimo tikslu Bendrovė turi teisę vieną kartą per vienerius metus (arba dažniau, jeigu Projekto savininkas nevykdo ar yra tikimybė, kad nevykdys prisiimtų įsipareigojimų) kreiptis į Projekto savininką, kurio Projektas buvo paskelbtas Platformoje ir (ar) kuriam sutelktinio finansavimo būdu buvo suteikta paskola, prašydama nurodyti, ar nėra atsiradusių naujų aplinkybių, galinčių turėti esminės reikšmės Projekto savininko patikimumui (pvz., ar Projekto savininko turtas nėra areštuotas, ar Projekto savininkas nėra įtrauktas atsakovu teisminėje byloje, ar Projekto savininko kreditoriai nėra jam pareiškę pretenzijų dėl įsipareigojimų nevykdymo arba netinkamo vykdymo, ar Projekto savininkui nėra iškelta bankroto byla arba pradėtas restruktūrizavimo procesas ir pan.).
- 3.4. Jei Projekto savininkas informuoja Bendrovę apie aplinkybes, galinčias turėti esminės reikšmės Projekto savininko patikimumui (kaip nurodyta Taisyklių 3.3 p.), arba Bendrovė kitu būdu sužino apie tokias aplinkybes, Bendrovė atlieka pakartotinį Projekto savininko patikimumo vertinimą šiose Taisyklėse nustatyta tvarka.
- 3.5. Bendrovė imasi visų būtinų priemonių, kad būtų išvengta Platformos panaudojimo nusikalstamais tikslais. Kilus pagrįstiems įtarimams, jog Platforma naudojama neteisėtiems tikslams, Bendrovės darbuotojai informuoja kompetentingas institucijas, nutraukia tokio Projekto skelbimą bei finansavimą, vadovaujasi teisėsaugos institucijų nurodymais.
- 3.6. Tuo atveju, jeigu atlikus pakartotinį Projekto savininko patikimumo vertinimą dėl aplinkybių, galinčių turėti esminės reikšmės Projekto savininko patikimumui, Bendrovė nustato Projekto savininko kreditingumo klasės pasikeitimą, Bendrovės platformoje atitinkamai atnaujinama skelbiama informacija apie Projekto savininko kreditingumo klasę.

#### **4. REPUTACIJOS VERTINIMO KRITERIJAI IR TVARKA**

- 4.1. Vertindama reputaciją Bendrovė kreipiasi į Projekto savininką siekdama įvertinti informaciją apie Projekto savininką, Projekto savininko vadovą ir jo Dalyvius. Jeigu Projekto savininkas yra fizinis asmuo (verslininkas), renkama ir vertinama informaciją apie patį Projekto savininką.
- 4.2. Projekto savininko reputacijos vertinimo tikslais prašoma pateikti informacija pateikiama standartizuota forma, užpildant šią Taisyklių Priede Nr. 1 numatytą klausimyną. Esant poreikiui, Vertintojas gali paprašyti Projekto savininko ir papildomos reputacijos vertinimui reikalingos informacijos.
- 4.3. Vertinant reputaciją laikoma, kad ji yra tinkama, jei nėra priešingą informaciją pagrindžiančių įrodymų ir nėra pagrįstos priežasties abejoti asmens reputacija.
- 4.4. Vertinant reputaciją vertinamos šios aplinkybės:
  - 4.4.1. ar Projekto savininkas nėra pripažintas kaltu padaręs sunkų, labai sunkų nusikaltimą arba nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, visuomenės saugumui, valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar juos atitinkančias nusikalstamas veikas pagal kitų valstybių baudžiamuosius įstatymus, jeigu jo teistumas už pirmiau nurodytus nusikaltimus nėra išnykęs ar panaikintas arba nepraėjo 3 metai nuo teismo nuosprendžio, kuriuo fizinis asmuo yra pripažintas kaltu dėl šiame punkte nurodytų baudžiamųjų nusižengimų padarymo, įsiteisėjimo;
  - 4.4.2. ar yra duomenų, patvirtinančių, kad vertinamas asmuo nevykdo ar anksčiau nevykdė kreditorinių įsipareigojimų;
  - 4.4.3. ar yra ir (arba) yra buvę civilinių ieškinių, administracinių arba baudžiamųjų bylų, investicijų arba prisiimtų rizikos ir paimtų paskolų, galinčių turėti reikšmingą įtaką asmens finansiniam patikimumui;
  - 4.4.4. ar apie Projekto savininką yra įrašų nuosprendžių registre, susijusių su nacionalinių taisyklių komercinės teisės, bankroto teisės, finansinių paslaugų teisės, kovos su pinigų plovimu teisės, kovos su sukčiavimu arba profesinės atsakomybės pareigų srityse pažeidimais;
  - 4.4.5. ar Projekto savininkas yra įsisteigęs šalyje ar teritorijoje, kuri pagal atitinkamą ES politiką laikoma nebendradarbiaujančia šalimi ar teritorija, arba didelės rizikos trečiojoje šalyje pagal Direktyvos (ES) 2015/849 9 str. 2 d.;
  - 4.4.6. ar yra kitų Taisyklių Priede Nr. 2 nurodytų neigiamos reputacijos veiksnių.

- 4.5. Siekdamas įvertinti Projekto savininko reputaciją Vertintojas:
- 4.5.1. surenka ir įvertina informaciją apie Projekto savininką, jo vadovą ir jo Dalyvius, kuriems tiesiogiai ar netiesiogiai priklausančių balsavimo teisių arba įstatinio kapitalo dalis yra lygi arba viršija 20 procentų arba kuris gali daryti tiesioginį ir (arba) netiesioginį lemiamą poveikį projekto savininkui. Jeigu Projekto savininkas yra fizinis asmuo (verslininkas), renkama ir vertinama informaciją apie patį Projekto savininką;
  - 4.5.2. surinkus ir įvertinus gautus (šių Taisyklių 4.5.1 p.) duomenis, prieš skelbdamas projektą Bendrovės Platformoje visais atvejais turi turėti pakankamą pagrindą manyti, kad Projekto savininkas tenkina **visus minimalius reputacijos vertinimo kriterijus**, t. y., kad Projekto savininkas:
    - (a) neatitinka Taisyklių 4.4.4 - 4.4.5 p. numatytų sąlygų, kurioms esant automatiškai laikoma, jog Projekto savininko reputacija negali būti vertinama kaip tinkama;
    - (b) neatitinka kitų Taisyklių Priede Nr. 2 numatytų sąlygų, kurioms esant automatiškai laikoma, jog Projekto savininko reputacija negali būti vertinama kaip tinkama.
- 4.6. Projektų savininkų reputacijos vertinimo atlikimo tikslais Bendrovė gali remtis:
- 4.6.1. Projektų savininkų, jų vadovų ir Dalyvių pateiktais dokumentais;
  - 4.6.2. Projektų savininkų, jų vadovų ir Dalyvių pateiktais rašytiniais paaiškinimais;
  - 4.6.3. viešai prieinama ir skelbiama informacija apie Projektų savininkus, jų vadovus ir Dalyvius;
  - 4.6.4. UAB „Creditinfo Lietuva“ administruojamos „Creditinfo“ sistemos („**Creditinfo**“) bei UAB „Scorify“ administruojamos sistemos „Scorify“ („**Scorify**“) teikiamais duomenimis;
  - 4.6.5. VĮ „Registrų centras“ administruojamais registrais (Nekilnojamojo turto registras, Juridinių asmenų registras, Turto arešto aktų registras ir kt.);
  - 4.6.6. Informatikos ir ryšių departamento administruojamo ieškomų asmenų žinybinio registro teikiamais duomenimis, taip pat kitomis Bendrovei teisėtai prieinamomis patikimomis duomenų bazėmis.
- 4.7. Bendrovė, atlikdama Taisyklių 4.4.4 p. numatyta vertinimą, taip pat gali pareikalauti Projekto savininko pateikti aktuales (ne senesnius kaip 2 mėn.) išrašus / pažymus iš nuosprendžių, priimtų baudžiamosiose ir (ar) administracinėse bylose, registru, kurios patvirtintų šių Taisyklių 4.4.4 p. numatytų aplinkybių nebuvimą:
- 4.7.1. jeigu Projekto savininkas yra Lietuvoje įsteigtas juridinis asmuo ar Lietuvos pilietis / rezidentas (fizinio asmens atveju) – Bendrovė gali paprašyti pateikti atitinkamą išrašą / pažymą iš Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos administruojamų registru (<https://ird.lt/>);
  - 4.7.2. jeigu Projekto savininkas yra kitoje nei Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo, ar jei Projekto savininkas yra kitos nei Lietuvos Respublikos pilietis / rezidentas (fizinio asmens atveju) – Bendrovė gali paprašyti pateikti atitinkamą išrašą / pažymą iš šių valstybių atitinkamų administruojamų registru / informacijos centrų.
- 4.8. Bendrovė, esant galimybei ir poreikiui turi teisę imtis veiksmų, siekdama gauti prieigą prie atitinkamų registru, kuriuose galėtų patikrinti informaciją apie Projekto savininką dėl Taisyklių 4.4.4 p. numatytų aplinkybių.
- 4.9. Bendrovės darbuotojams iš Projekto savininko surinkus pakankamai informacijos įvertinti jo, jo vadovų ir Dalyvių reputaciją, Bendrovės darbuotojai įvertina surinktos informacijos visumą ir nusprendžia, ar Projekto savininko reputacija tinkama siekiant paskelbti jo Projektą Bendrovės platformoje. Projekto savininko reputacijos vertinimo procesas vyksta dviem etapais:
- 4.9.1. Visų pirma, įsitikinama, ar Projekto savininkas tenkina visus **minimalius reputacijos vertinimo kriterijus** (kaip tai numatyta Taisyklių 4.5.2 p.). Vertintojui nustačius, kad Projekto savininkas netenkina visų minimaliųjų reputacijos vertinimo kriterijų, Projekto savininko Projektas Bendrovės Platformoje negali būti skelbiamas. Tik tokiu atveju, jeigu Vertintojas gali pagrįstai įsitikinti, jog yra visi tenkinami minimalieji reputacijos vertinimo kriterijai, gali būti atliekamas antrasis reputacijos vertinimo etapas.

- 4.9.2. Antra, Bendrovės darbuotojams įsitikinus, kad yra tenkinami minimalieji reputacijos vertinimo kriterijai, yra atsižvelgiama į **papildomus reputacijos vertinimo kriterijus**, kurie gali daryti įtaką galutiniam Projekto savininko patikimumo vertinimo reitingui, t. y., galutinis Projekto savininko vertinimo reitingas (priskiriama rizikos klasė) gali būti mažinamas, jeigu egzistuoja Taisyklių Priede Nr. 2 nurodyti papildomi neigiami reputacijos vertinimo veiksniai. Galutinio Projekto savininko vertinimo reitingo (priskiriamos rizikos klasės) mažinimo tvarka taip pat numatyta Taisyklių Priede Nr. 2.
- 4.10. Projektų savininkams siekiant pakartotinai Bendrovės Platformoje paskelbti Projektą, Bendrovė iš naujo vertina Projektų savininkų reputaciją šiose Taisyklėse numatyta tvarka bei netaikydama jokių išimčių.

## **5. PROJEKTŲ SAVININKŲ KREDITINGUMO VERTINIMO KRITERIJAI IR TVARKA**

- 5.1. Bendrovė Projekto savininko kreditingumo vertinimo modelyje naudoja:
- 5.1.1. statistinius modelius (pvz., praeities finansiniai rezultatai);
  - 5.1.2. vertinamuosius modelius (pvz., verslo plano ir jo perspektyvų vertinimas, finansinių prognozių vertinimas, reputacijos vertinimas);
  - 5.1.3. automatinius modeliais (pvz., Creditinfo sugeneruojamomis ataskaitomis).
- 5.2. Bendrovė nuolat vertina kreditingumo vertinimo proceso veiksmingumą bei atitiktį taikytiniams reikalavimams, taip pat kreditingumo vertinimo ir naudojamų modelių kokybę. Už šį vertinimą / patikrinimą Bendrovė yra atsakinga vidaus audito funkcija.
- 5.3. Prieš skelbiant Projektą Bendrovės Platformoje, Bendrovės darbuotojai privalo įvertinti Projekto savininko kreditingumą.
- 5.4. Vertindami Projekto savininko kreditingumą Bendrovės darbuotojai:
- 5.4.1. surenka informaciją apie Projekto savininko finansinę būklę, įskaitant informaciją apie jo turimus įsipareigojimus;
  - 5.4.2. įvertina, ar Projekto savininko galimybė vykdyti finansinius įsipareigojimus finansuotojams nustatytais terminais yra reali, t. y., ar Projekto savininko iš Projekto planuojamų uždirbti pajamų užteks su sutelktinio finansavimo sandoriu prisiimtiems įsipareigojimams įgyvendinti;
  - 5.4.3. įsitikina, kad Projekto savininkui nėra iškelta bankroto ar restruktūrizavimo byla (šiuo tikslu Bendrovė vadovaujasi Creditinfo bei Scorify duomenų bazėse esančia informacija);
  - 5.4.4. įvertina įkeičiamo turto (sunkiosios technikos) būklę, vertę, įkeitimo laipsnį, likvidumą, likvidacinę vertę bei kitus aktualius parametrus. Jeigu už Projekto savininką papildomas prievolines užtikrinimo priemonės (pvz., laidavimą, garantiją) siekia pateikti trečiasis asmuo, tokio asmens kreditingumas *mutatis mutandis* įvertinamas kaip Projekto savininko;
  - 5.4.5. įvertina patį Projektą, jo mastą bei pagrįstumą Projekto savininko veikloje;
- 5.5. Jeigu, Bendrovės darbuotojai vertindami Projekto savininko kreditingumą pagal Taisyklių 5.4 p., nustatytų, kad Projekto savininko rizika yra aukšta, Projekto savininkui būtų siūloma teikti papildomas užtikrinimo priemonės.
- 5.6. Siekdamas įvertinti Projekto savininko, laiduojančių ar garantuojančių asmenų (jeigu tokių yra) kreditingumą pagal šių Taisyklių 5.4 p., Bendrovės darbuotojai – tiesiogiai ar naudojantis trečiųjų asmenų (įskaitant kreditų biurus) paslaugomis – renka, tvarko ir remiasi informacija, gauta iš išorinių duomenų bazių (VĮ "Registruų centras", Lietuvos banko administruojamos Paskolų rizikos duomenų bazės duomenimis ir pan.).
- 5.7. Siekdami įvertinti Projekto savininko kreditingumą pagal šių Taisyklių 5.4 p., Bendrovės darbuotojai taip pat vertina informaciją ir patvirtinimus, kuriuos Projekto savininkas pateikia:
- 5.7.1. pildydamas Bendrovės parengtą standartizuotos formos anketą;
  - 5.7.2. pildydamas Projekto savininko paraišką dėl finansavimo sandorio;

- 5.7.3. atsakydamas į kitus Bendrovės Projekto savininkui užduotus paklausimus, jeigu tokių būtų.
- 5.8. Bendrovės darbuotojai Projekto savininko prašo pateikti šiuos duomenis ir informaciją:
- 5.8.1. Projekto savininko ir garantuojančio ar laiduotojo asmens (jeigu tokie būtų) paskutines patvirtintas audituotas finansines ataskaitas už paskutinius 3 (trejus) veiklos metus, kurias sudaro balansas ir pelno (nuostolio) ataskaitos. Jeigu Projekto savininkas (ir garantuojantis ar laiduojantis asmens) neturi audituotų finansinių ataskaitų, Bendrovė reikalauja Projekto savininko ir buhalterio pasirašytų finansinių ataskaitų, Pajamų mokesčio deklaracijų už paskutinius 3 (trejus) veiklos metus;
- 5.8.2. Projekto savininko planuojamas pajamas ir pinigų srautus, susijusius su siekiamu finansuoti Projektu. Bendrovė vertina Projekto savininko planuojamas pajamas ir pinigų srautus (i) optimistiniu, (ii) baziniu ir (iii) pesimistiniu scenarijumi (kiekvienu scenarijumi mažindama planuojamas pajamas ir pinigų srautus iki 30 proc., atsižvelgdama į konkretaus Projekto specifiką). Tuomet Bendrovė apskaičiuoja vidurkį pajamų ir pinigų srautų, prognozuojamų pagal visus tris scenarijus ir gautus skaičius naudoja skaičiuodama kreditingumą pagal Bendrovės patvirtintą Projektų savininkų kreditingumo balų apskaičiavimo algoritmą;
- 5.8.3. papildomą informaciją (pagal Bendrovės nustatytą formą) su paaiškinimais, t.y., iššifravimais dėl:
- (a) Ilgalaikio turto;
  - (b) Trumpalaikio turto;
  - (c) Per vienerius metus gautinų sumų;
  - (d) Ilgalaikių įsipareigojimų;
  - (e) Trumpalaikių įsipareigojimų;
  - (f) Per vienerius metus mokėtinų sumų;
  - (g) Nusidėvėjimo;
  - (h) Gražintinos paskolos dalies ir sumokėtų palūkanų;
  - (i) Akcininkų sąrašo;
- 5.8.4. Projekto savininko ir garantuojančio ar laiduotojo asmens (jeigu tokie būtų) planuojamo įkeisti turto atžvilgiu – turto vertintojų atliktą turto vertinimą ir apžiūrėjimo aktą dėl turto vertės su nuotraukomis (arba vertinimo atitikmenį);
- 5.8.5. trumpą verslo arba trumpą paskolos panaudojimo ir gražinimo planą pagal pateiktą formą arba Projekto savininko pateiktą informaciją;
- 5.8.6. esant poreikiui – Projekto savininko ne trumpesnę nei 6 (šešių) mėn. pagrindinės atsiskaitomosios sąskaitos išrašą, išskyrus atvejus, kuomet Projekto savininkas veiklą vykdo trumpiau nei 6 (šešis) mėnesius. Jeigu Projekto savininkas veiklą vykdo trumpiau nei 6 (šešių) mėnesių, tai yra prašoma pateikti Projekto savininko pagrindinės atsiskaitomosios sąskaitos išrašą už visą jo veiklos laikotarpį. Jeigu garantuotojas ar laiduotojas yra fizinis asmuo, yra pateikiamas jo sutikimas tikrinti jo asmens duomenis išorinėse duomenų bazėse bei pateikiamas jo pagrindinės banko sąskaitos išrašas už laikotarpį, kuris yra ne trumpesnis nei 6 (šešių) mėnesių, išskyrus atvejus, kuomet veiklą vykdo trumpiau nei 6 (šešis) mėnesius;
- 5.8.7. kontaktinius Projekto savininko vadovo, garantuojančio ar laiduotojo asmens vadovo, kai laiduoja ar garantuoja juridinis asmuo, laiduotojo ar garantuotojo (jeigu laiduotojas ar garantuotojas yra fizinis asmuo) duomenis (vardas, pavardė, gyvenamasis adresas, el. paštas, telefonas (jei yra), mobilusis telefonas, pareigos);
- 5.8.8. kiekvieno Projekto savininko Dalyvio asmens (ar) įmonės kodą bei kontaktinius duomenis (vardas, pavardė, gyvenamasis adresas, el. paštas, telefonas (jei yra), mobilusis telefonas, pareigos) (teikiami kontaktiniai duomenys, asmens kodas ir nurodoma turima akcijų dalis).

- 5.9. Siekdamas įvertinti informaciją apie Projekto savininko, garantuojančio ar laiduojančio asmens (jeigu tokių būtų) finansinę būklę ir Projekto savininko, garantuojančio ar laiduojančio (jeigu tokių būtų) asmens galimybę vykdyti finansinius įsipareigojimus, Vertintojas pagal surinktus duomenis vertina:
- 5.9.1. Projekto savininko, garantuojančio ar laiduojančio asmens finansinę situaciją (pajamų dydį, pajamų šaltinius, jų įvairovę, tvarumą, pelningumą, galimą kaitą ateityje ir pan.);
  - 5.9.2. Projekto savininko, garantuojančio ar laiduojančio asmens istoriją ir informaciją apie esamą ir buvusį finansinių įsipareigojimų netinkamą vykdymą;
  - 5.9.3. Projekto savininko, garantuojančio ar laiduojančio asmens esamus ir planuojamus įsipareigojimus, jei Bendrovė apie juos žino ar turi žinoti;
  - 5.9.4. Projekto savininko nurodytų ar Bendrovei žinomų aplinkybių įtaką Projekto savininko ekonominei ir finansinei situacijai bei Projekto savininko galimybes tinkamai vykdyti finansinius įsipareigojimus visą sutarties laikotarpį.
- 5.10. Bendrovės kreditingumo vertinimo tikslais galimi renkamų duomenų šaltiniai detalizuojami žemiau pateikiamoje lentelėje:

Renkami duomenys	Duomenų šaltinis (-iai)
informacija apie Projekto savininko finansinę būklę, įskaitant informaciją apie jo turimus įsipareigojimus ir turtą, pelningumą ir kt.	Projekto savininkas / Juridinių asmenų registras, Hipotekos registras, Nekilnojamojo turto registras, Turto arešto aktų registras / Creditinfo kredito biuro sistema / Viešai prieinama informacija internete
Projekto savininko kontaktiniai duomenys	Projekto savininkas
Projekto savininko (ir garantuojančio ar laiduojančio trečiojo asmens, jeigu tokie būtų) patvirtintos (audituotos) finansinės ataskaitos už trejus paskutinius metus) informaciją ir dokumentus apie nuosavybės teise priklausantį turtą bei pinigų srautus	Projekto savininkas (ir garantuojantis ar laiduojantis trečiasis asmuo) / Juridinių asmenų registras / Nekilnojamojo turto registras / Creditinfo kredito biuro sistema / Viešai prieinama informacija internete
Projekto savininko planuojamos pajamos ir pinigų srautai, susiję su siekiamu finansuoti Projektu	Projekto savininkas
Projekto savininko prognozinės finansinės ataskaitos	Projekto savininkas
Projekto savininko teikiamos užtikrinimo priemonės, įskaitant informaciją apie užtikrinimo priemones vertę ir vertinimą	Projekto savininkas / Nekilnojamojo turto registras ir kt. oficialios/valstybinės duomenų bazės (pvz., Registrų centras ir jų atitikmenys kituose šalyse) / nepriklausomas turto vertintojas
jeigu Projekto savininkas (ir (ar) garantuojantis ar laiduojantis trečiasis asmuo) yra fizinis asmuo – verslininkas, dokumentai, pagrindžiantys iš vykdomos veiklos gautų pajamų ir išlaidų struktūrą per paskutinius trejus metus	Projekto savininkas / Valstybinė mokesčių inspekcija (Projekto savininkas (ir (ar) garantuojantis ar laiduojantis trečiasis asmuo) privalo pateikti patvirtintas pajamų deklaracijas) / Creditinfo kredito biuro sistema
raštiškas paaiškinimas apie šiuo metu žinomas (ar numanomas) aplinkybes, galinčias turėti neigiamą įtaką Projekto	Projekto savininkas

savininko finansiniams rodikliams ar veiklos vykdymui ateityje	
--	--

- 5.11. Bendrovė, esant poreikiui, taip pat turėdama pagrįstų priežasčių manyti, kad paskolos užtikrinimo priemonės vertė galėjo ar gali pakisti, atnaujina informaciją apie paskolos užtikrinimui pateiktas užtikrinimo priemones (t. y., reikalauja Projekto savininko (arba trečiojo asmens, jeigu trečiasis asmuo teikia užtikrinimo priemonę už Projekto savininko įsipareigojimus) pateikti atnaujintą įkeisto turto vertinimą. Tokiu pačiu principu Bendrovė taip pat privalo atnaujinti informaciją apie asmenis, pateikusius kitokio pobūdžio užtikrinimo priemones už Projekto savininko įsipareigojimus (pvz., laidavimą, vekselį, garantiją ar pan.).
- 5.12. Kuomet Projekto savininko įsipareigojimų užtikrinimui yra įkeičiamas turtas, Bendrovė reikalauja Projekto savininko pateikti nepriklausomo turto vertintojo teisės aktų nustatyta tvarka atliktą turto vertinimą, kuriame būtų bent ši informacija:
  - 5.12.1. finansinio turto atveju – paskutinė aktuali kaina ir vidutinė kaina per paskutinius 12 (dvylika) mėnesių likvidžioje rinkoje;
  - 5.12.2. fizinio įkauto atveju – paskutinė turima rinkos vertė;
- 5.13. Bendrovė deda maksimalias pastangas, kad įsitikintų, jog įkeičiamo turto atžvilgiu egzistuoja rinka, kurioje galima lengvai likviduoti turtą, bei įvertintų galimus įkeičiamo turto vertės nuokrypius.
- 5.14. Bendrovė nepriima tokios užtikrinimo priemonės (įkeičiamo turto), kurios vertės nėra įmanoma nustatyti ir (ar) kurios realizavimui nėra atitinkamos rinkos. Bendrovė taip pat užtikrina, kad turtas būtų įkeičiamas visam paskolos sutarties laikotarpiui iki kol Projekto savininkas tinkamai įvykdys savo įsipareigojimus.
- 5.15. Kai už Projekto savininko įsipareigojimus laiduoja ar garantuoja trečiasis asmuo, Bendrovė privalo nustatyti tokį trečiąjį asmenį, įvertinti jo kreditingumą bei patikimumą (kaip ir Projekto savininko) šiose Taisyklėse nustatyta tvarka, tokiu būdu nustatant, ar paskolos sumą bus įmanoma išieškoti iš atitinkamo trečiojo asmens, jeigu Projekto savininkas nevykdytų tinkamai savo įsipareigojimų, t. y., ar atitinkamas trečiasis asmuo turi pakankamai turto Projekto savininko įsipareigojimų padengimui.
- 5.16. Jeigu Projekto savininko pateikti duomenys skiriasi nuo Bendrovės iš duomenų bazių gautų duomenų, Projekto savininko kreditingumo vertinimui bus naudojami tie duomenys, kuriais remiantis Projekto savininko kreditingumo vertinimas bus konservatyvesnis.
- 5.17. Bendrovė individualiai vertina kiekvieną Projekto savininką, garantuojančius ar laiduojančius asmenis, užtikrinimo priemones (jeigu tokių būtų) – kreditingumo vertinimas atliekamas ekspertiniu būdu.

## **6. PROJEKTŲ KREDITINGUMO RIZIKOS LYGIAI**

- 6.1. Surinkusi reikalingą informaciją, Bendrovė individualiai vertina kiekvieną Projekto savininką, Projekto savininko prievolės užtikrinančius asmenis, užtikrinimo priemones (jeigu tokių būtų). Kreditingumo vertinimas vadovaujantis šiose Taisyklėse patvirtinta vertinimo metodika. Bendrovės darbuotojai privalo užtikrinti kreditingumo vertinimo objektyvumą, t. y. kad kiekvienas Projekto savininkas būtų vertinamas pagal tuos pačius Taisyklėse patvirtintus vertinimo kriterijus ir standartus.
- 6.2. Atlikdama kreditingumo vertinimą Bendrovė siekia įvertinti, kokia yra finansuotojo nuostolių tikimybė. Bendrovė Projektų savininkų kreditingumo riziką skirsto pagal šiuos reitingus:
  - 6.2.1. A+ (mažiausios rizikos)
  - 6.2.2. A (labai mažos rizikos);
  - 6.2.3. B+ (mažos rizikos)
  - 6.2.4. B (mažesnės nei vidutinė rizikos) ;
  - 6.2.5. C+ (vidutinės rizikos)
  - 6.2.6. C (aukštesnės nei vidutinės rizikos);
  - 6.2.7. D (per didelės rizikos).

- 6.3. Projekto savininkams kreditingumo rizikos reitingai yra priskiriami įvertinus turimus kriterijus, tokius kaip:
- 6.3.1. Projekto savininko vykdomos veiklos laikotarpis;
  - 6.3.2. paskolos ir esamų įsipareigojimų sumos santykis su pajamomis;
  - 6.3.3. pajamų pokytis (per pilnus finansinius metus, lyginant su senesniais finansiniais metais);
  - 6.3.4. pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (angl. *earnings before interest taxes depreciation and amortization – EBITDA*);
  - 6.3.5. grynasis pelningumas (grynasis pelnas / pajamos) (angl. *Net income*);
  - 6.3.6. nuosavo kapitalo rodiklis (nuosavas kapitalas / turtas);
  - 6.3.7. einamojo likvidumo koeficientas (trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai);
  - 6.3.8. Projekto savininko priimtų įsipareigojimų vykdymo istoriją (angl. *history of commitments of Project owner*);
  - 6.3.9. informacija apie sektorių, kuriame veikia Projekto savininkas, įskaitant makroekonominės sąlygas bei konkurenciją (angl. *Information on the sector in which the Project owner operates (including macroeconomic conditions and competition)*);
  - 6.3.10. informacija apie verslo planą (angl. *information on business plan*);
  - 6.3.11. planuojamą Projekto pelningumą (angl. *projected profitability of the Project*);
  - 6.3.12. numatomus Projekto savininko pinigų srautus (angl. *projected cash flows of the Project owner*);
  - 6.3.13. Projekto savininko žinias ir patirtį atitinkamame verslo sektoriuje (angl. *knowledge and experience of the Project owner in the relevant business sector*);
  - 6.3.14. nuosavo kapitalo pelningumo rodiklis (angl. *Return on Equity - RoE*);
  - 6.3.15. turto pelningumo rodiklis (angl. *Return on Assets – RoA*);
  - 6.3.16. grynojo pelno marža (angl. *Net Profit Margin – NPM*);
  - 6.3.17. pardavimo pajamų ir turto santykis (angl. *Sales to Total Assets – STA*);
  - 6.3.18. skolos ir nuosavo kapitalo santykis (angl. *Debt to Equity Ratio – DER*);
  - 6.3.19. skolos ir turto santykis (angl. *Debt Ratio – DR*);
  - 6.3.20. skolos pajamingumas (angl. *Debt Yield – DY*);
  - 6.3.21. skolos ir turto santykis (angl. *Loan to Value – LTV*);
  - 6.3.22. palūkanų aptarnavimo rodiklis (angl. *Interest Coverage Ratio – ICR*);
  - 6.3.23. skolos aptarnavimo rodiklis (angl. *Debt Service Coverage Ratio – DSCR*);
  - 6.3.24. pinigų srautų ir skolos santykis (angl. *Cash Flow to Debt Ratio*);
  - 6.3.25. pinigų ir įsipareigojimų santykis (angl. *Cash Ratio – CR*);
  - 6.3.26. grynojo apyvartinio kapitalo ir viso turto santykis (angl. *Net Working Capital to Total Assets – NWCTA*);
  - 6.3.27. kapitalizacijos rodiklis (angl. *Capitalisation Rate – CR*);
  - 6.3.28. kapitalo pajamingumas (angl. *Profit Yield*).
- 6.4. Bendrovės darbuotojai įvertina turimus Taisyklių 6.3 p. nurodytus kriterijus ir jiems priskiriamus koeficientus. Vertindami šiuos kriterijus Bendrovės darbuotojai naudojami Projektų savininkų kreditingumo balo apskaičiavimo tvarka (Taisyklių priede Nr. 2) („**Projektų savininkų kreditingumo balo apskaičiavimo tvarka**“), kuri numato galutinio kreditingumo balo apskaičiavimo algoritmą. Atitinkamo apskaičiavimo aprašymas taip pat yra pateikiamas ir viešai Platformoje, kad visi suinteresuoti asmenys galėtų su juo susipažinti.
- 6.5. Be šių Taisyklių 6.3 p. nurodytų kriterijų, Bendrovė atskirais atvejais taip pat gali vertinti ir kitą informaciją, kuri gali būti aktuali ir svarbi vertinant Projekto savininko kreditingumo rizikos lygį.



- Papildoma informacija vertinama vadovaujantis Projektų savininkų kreditingumo balo apskaičiavimo tvarka. Tokiu atveju Bendrovės darbuotojai Projekto savininko kreditingumo vertinimo formoje (pateikiamoje kartu su Projektų savininkų kreditingumo balų apskaičiavimo tvarka) detalai nurodo papildomas aplinkybes ir jų poveikį Projekto savininko kreditingumui.
- 6.6. Atlikus Projekto savininko kreditingumo vertinimą, apskaičiuojamas galutinis kreditingumo balas ir Bendrovė priskiria Projekto savininkui vieną iš Taisyklių 6.2 p. numatytų reitingų (vadovaujamosi Kreditingumo balų apskaičiavimo tvarka):
    - 6.6.1. Galutiniam kreditingumo balui esant lygiam ar didesniai nei 9 – **priskiriamas A+ (mažiausios rizikos) reitingas;**
    - 6.6.2. Galutiniam kreditingumo balui esant nuo 8 (imtinai) iki 9 – **priskiriamas A (labai mažos rizikos) reitingas;**
    - 6.6.3. Galutiniam kreditingumo balui esant nuo 7 (imtinai) iki 8 – **priskiriamas B+ (mažos rizikos) reitingas;**
    - 6.6.4. Galutiniam kreditingumo balui esant nuo 6 (imtinai) iki 7 – **priskiriamas B (mažesnės nei vidutinė rizikos) reitingas;**
    - 6.6.5. Galutiniam kreditingumo balui esant nuo 5 (imtinai) iki 6 – priskiriamas **C+ (vidutinės rizikos) reitingas;**
    - 6.6.6. Galutiniam kreditingumo balui esant nuo 4 (imtinai) iki 5 – **priskiriamas C (didesnės nei vidutinės rizikos) reitingas ;**
    - 6.6.7. Galutiniam kreditingumo balui esant mažesniai nei 4 – **priskiriamas D (per didelės rizikos) reitingas.**
  - 6.7. Projektas negali būti skelbiamas Platformoje, jeigu Projekto savininkui suteiktas kreditingumo reitingas yra D.
  - 6.8. Projekto savininko kreditingumo reitingas neturi įtakos maksimaliai Projekto savininkui suteikiamai paskolos sumai ar paskolos sutarties terminui.
  - 6.9. Visais atvejais Platformoje skelbiamiems Projektai privalo atitikti visus šiuos reikalavimus:
    - 6.9.1. maksimalus siekiamas gauti finansavimo sumos ir įkeičiamo turto santykis (LTV) **negali būti didesnis nei 100 proc.** (Ši sąlyga netaikoma paskoloms iki 25 tūkst. EUR);
    - 6.9.2. ilgiausia galima paskolos sutarties trukmė yra **120 (šimtas dvidešimt) mėnesių;**
    - 6.9.3. tinkamas Projekto savininko kreditingumo rodiklis **nuo A+ iki C.**
    - 6.9.4. maksimali finansuojama suma **iki 8 mln. EUR.**
    - 6.9.5. Projekto savininkui (ir prievolines užtikrinimo priemonės pateikusiam asmeniui, jei tokių yra) nėra iškelta **(ir nėra pagrįstų duomenų apie planuojamą iškelti) bankroto ar restruktūrizavimo byla.**
  - 6.10. Jeigu Projekto savininko reputacija įvertinama neigiamai (nėra tenkinami Minimalūs reputacijos reikalavimai), nepaisant Projekto savininko kreditingumo rodiklių teigiamo įvertinimo, Projekto savininko kreditingumo rizika iškart vertinama kaip per didelė ir atitinkamas Projektas Platformoje neskelbiamas.
  - 6.11. Projekto savininko patikimumą vertinantis darbuotojas, atlikdamas kreditingumo vertinimą užpildo Projekto savininko kreditingumo vertinimo formą, pateiktą kartu su Kreditingumo balų apskaičiavimo tvarka. Užpildyta ir atsakingo darbuotojo pasirašyta Projekto savininkų kreditingumo vertinimo forma kartu su ja pagrindžiančiais dokumentais ir duomenimis (šaltiniais) saugoma šių Taisyklių 6.22 p. nustatytais terminais.
  - 6.12. Tokiu atveju, jei Projekto savininkams suteikiama galimybė Projekto vykdymo eigoje pakeisti įkeičiamą turtą ir (ar) modifikuoti kitas užtikrinimo priemones, Bendrovė užtikrina, kad atitinkamas turtas ir (ar) pateikiamos kitos užtikrinimo priemonės nebūtų mažesnės vertės už Projekto savininko suteiktus ankstesnius įsipareigojimus ir (ar) užtikrinimo priemones. Visais atvejais tokie įkeičiamo turto ir (ar) kitų užtikrinimo priemonių pakeitimai negalimi, jeigu dėl jų Projekto savininkui būtų priskirtina žemesnis kreditingumo reitingas.

- 6.13. Atlikdama nuolatinę visų Projektų savininkų bei Projektų ir suteiktų paskolų stebėseną 3 skyriuje nustatyta tvarka, Bendrovė taip pat turi teisę vieną kartą per vienerius metus (arba dažniau, jeigu Projekto savininkas nevykdo ar yra tikimybė, kad nevykdys prisiimtų įsipareigojimų) prašyti Projekto savininko nurodyti, ar nėra atsiradusių naujų aplinkybių, galinčių turėti esminės reikšmės laiduotojo (ar garantuojančio asmens) kreditingumui (pvz., ar tokio asmens turtas nėra areštuotas, ar toks asmuo nėra įtrauktas atsakovu teisminėje byloje, ar tokio asmens kreditoriai nėra jam pareiškę pretenzijų dėl įsipareigojimų nevykdymo arba netinkamo vykdymo, ar tokiam asmeniui nėra iškelta bankroto byla arba pradėtas restruktūrizavimo procesas ir pan.).
- 6.14. Jei iš Projekto savininko ar kitų šaltinių Bendrovė gauna 6.136.13 p. nurodytos informacijos, galinčios turėti reikšmingos įtakos laiduotojo (garantuojančio asmens) kreditingumui, Bendrovė atlieka pakartotinį laiduotojo (garantuojančio asmens) vertinimą. Pakartotinio vertinimo metu nustatiusi laiduotojo (garantuojančio asmens) kreditingumo rizikos pablogėjimą, Bendrovė gali pareikalauti Projekto savininko papildomo laidavimo (garantijos) ar kitų užtikrinimo priemonių.
- 6.15. Vertindama siūlomo įkeisti nekilnojamojo turto vertę Bendrovė remiasi aktualiomis nepriklausomų turto vertintojų išvadomis ir (ar) kitais patikimais išorės šaltiniais (pavyzdžiui, Nekilnojamojo turto registro duomenimis). Visais atvejais Vertintojas papildomai surenka viešai prieinamą informaciją apie siūlomą įkeisti nekilnojamąjį turtą (jo vietą, būklę, paskirtį ir pan.) ir kritiškai įvertina pateiktų duomenų apie šio nekilnojamojo turto vertę turinį. Kilus abejonėms dėl pateiktų duomenų apie nekilnojamojo turto vertę, Vertintojas turi remtis konservatyviausiais duomenimis.
- 6.16. Bendrovė taip pat turi užtikrinti, kad įkeičiamo turto vertinime būtų atsižvelgta bent į šią informaciją:
- 6.16.1. Įkeičiamo turto terminą;
  - 6.16.2. paskutinę žinomą rinkos vertę;
  - 6.16.3. ar yra rinka, kurioje galima lengvai realizuoti atitinkamą turtą;
  - 6.16.4. turto vertės nepastovumo lygį;
  - 6.16.5. prielaidas, kurios buvo naudojamos turto vertei nustatyti;
  - 6.16.6. dažnumą, kuriuo galima lengvai nustatyti turto vertę, įskaitant profesionalų vertinimą.
- 6.17. Kiekvienas įkeičiamas nekilnojamas turtas privalo atitikti bent šias minimalias sąlygas:
- 6.17.1. Toks nekilnojamas turtas nėra įkeistas trečiojo asmens naudai;
  - 6.17.2. Įkeičiamas nekilnojamas turtas yra įvertintas nepriklausomų vertintojų;
  - 6.17.3. Įkeičiamas nekilnojamas turtas turi būti apdraustas Bendrovės naudai visam suteikiamos paskolos laikotarpiui.
- 6.18. Atlikdama nuolatinę visų Projektų savininkų bei Projektų ir suteiktų paskolų stebėseną 3 skyriuje nustatyta tvarka, Bendrovė taip pat turi teisę vieną kartą per vienerius metus (arba dažniau, jeigu Projekto savininkas nevykdo ar yra tikimybė, kad nevykdys prisiimtų įsipareigojimų) prašyti Projekto savininko nurodyti, ar nėra atsiradusių naujų aplinkybių, galinčių turėti esminės reikšmės įkeisto nekilnojamojo turto vertei ir (ar) galimybei patenkinti reikalavimus iš tokio įkeisto turto (pvz., žymiai pablogėjo įkeisto nekilnojamojo turto būklė, įkeistas nekilnojamas turtas sugadintas ar prarastas, įkeisto nekilnojamojo turto draudimas yra pasibaigęs arba negaliojantis kitais pagrindais).
- 6.19. Jei iš Projekto savininko ar kitų šaltinių Bendrovė gauna 6.18 p. nurodytos informacijos apie atsiradusias naujas aplinkybes, galinčias turėti esminės reikšmės įkeisto nekilnojamojo turto vertei ir (ar) galimybei patenkinti reikalavimus iš tokio įkeisto turto, Bendrovė turi teisę pareikalauti Projekto savininko pateikti naują įkeisto nekilnojamojo turto vertinimo ataskaitą ir (ar) papildomų užtikrinimo priemonių.
- 6.20. Siekiant įvertinti informaciją apie Projekto savininko (ir prievolinę užtikrinimo priemonę pateikusio trečiojo asmens, jeigu toks yra) finansinę būklę ir galimybę vykdyti finansinius įsipareigojimus, Bendrovės darbuotojai taip pat naudojami priemonėmis prie turimų registrų. Bendrovė sudaro sutartis su VĮ Registrų centras dėl prieigos prie Juridinių asmenų registro, Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos, Hipotekos registro, Nekilnojamojo turto registro, Gyventojų registro, Turto arešto aktų registro, taip pat su UAB „Creditinfo Lietuva“ dėl prieigos prie Creditinfo kredito biuro sistemos bei UAB „Scorify“ dėl prieigos prie Scorify kredito biuro sistemos (esant poreikiui ir

galimybėms – Bendrovė įgyja prieigas ir prie kitų registru). Bendrovės darbuotojai iš patikimų duomenų įvertina Projekto savininko (ir garantiją, laidavimą ar kitą panašaus pobūdžio užtikrinimo priemonę pateikusio asmens, jeigu toks yra):

- 6.20.1. finansinę situaciją: pajamų dydį, pajamų šaltinius, jų įvairovę, tvarumą, pelningumą, galimą kaitą ateityje;
  - 6.20.2. veiklos istoriją ir informaciją apie esamą ir buvusį finansinių įsipareigojimų netinkamą vykdymą;
  - 6.20.3. esamus ir planuojamus įsipareigojimus (jei Bendrovė apie juos žino ar turi žinoti);
  - 6.20.4. žinomų aplinkybių įtaką Projekto savininko ekonominei ir finansinei situacijai bei Projekto savininko galimybes tinkamai vykdyti finansinius įsipareigojimus visą paskolos sutarties laikotarpį.
- 6.21. Papildomai Bendrovė vertindama garantiją, laidavimą ar kitą panašaus pobūdžio užtikrinimo priemonę įvertina ir patikrina bei užtikrina, jog bus atsižvelgta:
- 6.21.1. garantiją, laidavimą ar kitą panašaus pobūdžio užtikrinimo priemonę suteikiančio asmens tapatybę;
  - 6.21.2. garantijos, laidavimo ar kito panašaus pobūdžio užtikrinimo priemonės rūšį;
  - 6.21.3. garantijos, laidavimo ar kito panašaus pobūdžio užtikrinimo priemonės vykdytinumą/įvykdomumą;
  - 6.21.4. garantijos, laidavimo ar kito panašaus pobūdžio užtikrinimo priemonės suteikiamą apsaugos lygį;
  - 6.21.5. sumą, kurią garantijos, laidavimo ar kito panašaus pobūdžio užtikrinimo priemonės teikėjas įsipareigojo sumokėti (užtikrinti sumokėti), jei Projekto savininkas neįvykdys savo įsipareigojimų.
- 6.22. Bendrovė užtikrina, kad kiekvienas kreditingumo vertinimas būtų tinkamai dokumentuotas. Visa su Projektų savininkų vertinimu susijusi dokumentacija saugoma 10 metų nuo jų gavimo, jeigu kiti teisės aktai, reglamentuojantys asmens duomenų teisinę apsaugą ir dokumentų saugojimą, nenustato ilgesnio dokumentų saugojimo termino.
- 6.23. Bendrovė, atlikusi Projekto savininko kreditingumo vertinimą ir priėmusi teigiamą sprendimą dėl Projekto skelbimo Platformoje, atskleidžia investuotojams bent šią informaciją:
- 6.23.1. Projekto savininko kreditingumo reitingą;
  - 6.23.2. aiškų aprašymą ir detalizaciją, kaip buvo atliktas Projekto savininko kreditingumo vertinimas;
  - 6.23.3. Projekto savininko įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę.
- 6.24. Bendrovė reguliariai (ne rečiau kaip kartą per metus) atnaujina informaciją apie Projekto savininko kreditingumą. Taip pat Bendrovė nedelsiant informuoja investuotojus apie kreditingumo vertinimo proceso pakeitimus, kurie gali turėti reikšmingos įtakos kreditingumo vertinimo proceso rezultatams.

## 7. PASKOLOS KAINOS BEI KITŲ SĄLYGŲ NUSTATYMO TVARKA

- 7.1. Projekto savininkui, siekiančiam Platformoje gauti finansavimą, paskolos kaina nustatoma atsižvelgiant į šiuos kriterijus: (i) kreditingumo riziką; (ii) paskolos laikotarpį; (iii) pagrindinę paskolos sumą; (iv) paskolos grąžinimo įmokų struktūrą laiko atžvilgiu. Žemiau Bendrovė pateikia paaiškinimą, kaip šie elementai yra vertinami nustatant paskolos kainą Projekto savininkui.
- 7.2. **Pirma**, Bendrovė apskaičiuodama paskolos kainą atsižvelgia į Projekto savininko kreditingumo riziką ir numatomą paskolos laikotarpį bei nustato bazinę paskolos kainą pagal žemiau pateikiamą lentelę:

Kreditingumo reitingas / paskolos terminas	6 mėn.	12 mėn.	18 mėn.	24 mėn.	30 mėn.	36 mėn.	48 mėn.
--	--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

<b>A+ (mažiausios rizikos) reitingas</b>	7,00%	7,50%	8,00%	8,50%	9,00%	9,50%	10,00%
<b>A (labai mažos rizikos) reitingas</b>	8,00%	8,50%	9,00%	9,50%	10,00%	10,50%	11,00%
<b>B+ (mažos rizikos) reitingas</b>	9,00%	9,50%	10,00%	10,50%	11,00%	11,50%	12,00%
<b>B (didelės rizikos) reitingas</b>	10,00%	10,50%	11,00%	11,50%	12,00%	12,50%	13,00%
<b>C+ (vidutinės rizikos)</b>	12,00%	12,50%	13,00%	13,50%	14,00%	14,50%	15,00%
<b>C (aukštesnės nei vidutinės rizikos)</b>	14,50%	15,00%	15,50%	16,00%	16,50%	17,00%	17,50%
<b>D (per didelės rizikos) reitingas</b>	-	-	-	-	-	-	-

- 7.3. Antra, Bendrovė atsižvelgia į pagrindinę paskolos sumą ir prie aukščiau nurodytos bazinės palūkanų normos gali pridėti papildomas palūkanas (atsižvelgdama ir į kreditingumo reitingą), kaip nurodyta lentelėje žemiau:

<b>Kreditingumo rizika (reitingas)</b>	<b>Pagrindinė paskolos suma, EUR</b>			
	<b>Iki 50 tūkst.</b>	<b>Nuo 50 tūkst. iki 100 tūkst.</b>	<b>Nuo 100 tūkst. iki 200 tūkst.</b>	<b>Nuo 200 tūkst.</b>
<b>A+ (mažiausios rizikos) reitingas</b>	+0 proc.	+0,1 proc.	+0,2 proc.	+0,3 proc.
<b>A (labai mažos rizikos) reitingas</b>	+0,1 proc.	+0,2 proc.	+0,3 proc.	+0,4 proc.
<b>B+ (mažos rizikos) reitingas</b>	+0,3 proc.	+0,4 proc.	+0,5 proc.	+0,6 proc.
<b>B (didelės rizikos) reitingas</b>	+0,4 proc.	+0,5 proc.	+0,6 proc.	+0,7 proc.
<b>C+ (vidutinės rizikos)</b>	+0,6 proc.	+0,7 proc.	+0,8 proc.	+0,9 proc.
<b>C (didelės rizikos) reitingas</b>	+0,7 proc.	+0,8 proc.	+0,9 proc.	+1 proc.
<b>D (per didelės rizikos) reitingas</b>	-	-	-	-

- 7.4. **Trečia**, Bendrovė atsižvelgia ir į paskolos grąžinimo įmokų struktūrą laiko atžvilgiu. Bendrovė iš esmės taiko du paskolos grąžinimo įmokų struktūros metodus: (i) paskola gali būti grąžinama lygiomis periodinėmis įmokomis (pvz., mokamomis kas mėnesį) arba (ii) pagrindinė paskolos suma gali būti grąžinama paskolos termino pabaigoje. Taikant antrąjį metodą Bendrovė laikosi prielaidos, kad paskolos termino metu gali įvykti įvairių aplinkybių (tame tarpe ir ekonominių

pasikeitimų), dėl kurių kyla papildoma rizika, kad Projekto savininkas negalės tinkamai įvykdyti savo įsipareigojimų. Atitinkamai, taikant antrąjį metodą, Bendrovė apskaičiuodama paskolos kainą papildomai prideda 0,5 proc. palūkanų.

- 7.5. Pažymėtina, kad Reglamento bei jį įgyvendinančių teisės aktų nuostatos taip pat numato galimybę skaičiuojant paskolos kainą vadovautis ir kitais kriterijais, tame tarpe: (i) nerizikinga grąžos norma; (ii) užtikrinimo priemonių buvimą; (iv) mokesčius, susijusius su Bendrovės teikiamomis paslaugomis; (v) kitas rizikas, susijusias su Projektu ir (ar) Projekto savininku (tam tarpe ir rinkos sąlygas paskolos išdavimo momentu, verslo strategiją, paskolos vertę).
- 7.6. Pažymėtina, kad Bendrovė, skaičiuodama paskolos kainą, nevertina nerizikingos grąžos normos ar su Bendrovės paslaugomis susijusių mokesčių (šie mokesčiai yra dengiami Projekto savininko ir (ar) investuotojų sąskaita, priklausomai nuo to, kam atitinkami mokesčiai taikomi, tačiau nėra susiję su pačia Paskola, jos suma ar taikytinomis palūkanomis), taip pat nediskontuoja ateities mokėjimų pagal paskolos sutartį. Tuo tarpu užtikrinimo priemonių buvimas yra vertinamas nustatant Projekto savininko kreditingumo reitingą, todėl savaime yra netiesiogiai įtraukiamas ir į paskolos kainodaros sistemą. Kitos rizikos, susijusios su Projektu ir (ar) Projekto savininku yra vertinamos, kai tai aktualu, todėl Bendrovė, kaip tai numatyta šių Taisyklių 7.7 p., gali nukrypti nuo aukščiau nustatytų bendrinių paskolos kainodaros bei kitų sąlygų nustatymo taisyklių. Tokios rizikos galėtų būti, pvz.:
  - 7.6.1. Projekto savininko finansinė padėtis, atsižvelgiant į kreditingumo vertinimo metu surinktą informaciją, yra gera, tačiau Bendrovei kelia abejonų verslo plano įgyvendinamumas ar planuojami pinigų srautai, prognozuojamos pajamos;
  - 7.6.2. tam tikros individualiam sektoriui aktualios ekonominės sąlygos, Bendrovės vertinimu, konkrečiu metu gali turėti reikšmingos įtakos Projekto vystymui ir (ar) Projekto savininko galimybėms vykdyti savo įsipareigojimus;
  - 7.6.3. Projekto savininko finansinė padėtis yra gera, Projekto perspektyvos taip pat realistiškos, tačiau Projekto savininkas neturi patirties įgyvendinant analogiškus ar panašius Projektus ir pan.
- 7.7. Bendrovė taip pat nekoreguoja paskolos kainos po paskolos Projekto savininkui išdavimo. Paskola Projekto savininkui gali pabrangti tik dėl sudaromoje paskolos sutartyje numatytų atvejų (pvz., delspinigių ar kompensacinių palūkanų taikymo vėluojant laiku ir tinkamai vykdyti įsipareigojimus ar pan.).
- 7.8. Aukščiau Taisyklėse numatyti paskolos kainodaros bei kitų sąlygų nustatymo kriterijai yra bendriniai, todėl Bendrovė turi teisę individualiais atvejais nukrypti nuo šios tvarkos ir taikyti individualias paskolos kainodaros bei kitų sąlygų nustatymo sąlygas. Bet kokių atveju investuotojai visuomet yra iš anksto informuojami apie tokius atvejus, suteikiant visą informaciją apie priežastis, dėl kurių buvo nukrypta nuo standartinių paskolos kainodaros reikalavimų, tokiu būdu užtikrindama sąžiningą ir teisingą kainos nustatymą, kaip to reikalauja Reglamentas bei jį įgyvendinantys teisės aktais.
- 7.9. Bendrovė, siekdama užtikrinti, jog Projekto savininkui taikoma paskolos kainą yra sąžininga, be kita ko, atsižvelgia ir vertina šias aplinkybes:
  - 7.9.1. kreditingumo rizikos reitingą;
  - 7.9.2. grynąją dabartinę paskolos vertę:
    - (a) pagrindinę paskolos sumą;
    - (b) paskolos terminą;
    - (c) paskolos įmokų dažnumą;
    - (d) tinkama palūkanų norma būsiamiems grąžinimams diskontuoti.
  - 7.9.3. vyraujančias rinkos sąlygas paskolos suteikimo metu ir paskolos galiojimo laikotarpiu;
  - 7.9.4. Projekto savininko verslo strategiją.
- 7.10. Kadangi Bendrovė nustatys paskolos kainą, Bendrovė taip pat atliks kiekvienos paskolos vertinimą bent šiomis aplinkybėmis:

- 7.10.1. paskolos suteikimo momentu, atsižvelgdama į adekvačią ir atnaujintą informaciją apie Projekto savininką ir paskolą bei užtikrindama, kad atitinkamas vertinimas bus ne senesnis kaip 3 mėnesiai iki paskolos suteikimo dienos. Taip pat Bendrovė įvertins šiuos kriterijus:
- (a) paskolos terminą;
  - (b) mokėjimų periodiškumą ir tikėtinus pinigų srautus;
  - (c) bet kokias galimybes atlikti išankstinius mokėjimus pagal paskolos sutartį;
  - (d) palūkanų normą;
  - (e) tikimybę, kad Projekto savininkas neįvykdys savo įsipareigojimų;
  - (f) užtikrinimo priemonės vertę;
  - (g) tikėtinus nuostolius.
- 7.10.2. kai Bendrovės vertinimu bus mažai tikėtina, kad Projekto savininkas visiškai įvykdys pareigas išmokėti paskolą, ir Bendrovė nesiims jokių atitinkamų užtikrinimo teisės įvykdymo ir kitų panašaus poveikio veiksmy;
- 7.10.3. įsipareigojimų neįvykdymo atveju. Šiuo atveju Bendrovė atsižvelgs į konservatyvią užtikrinimo priemonės vertę bei išlaidas / kaštus, susijusius su skolos išieškojimu;
- 7.10.4. kai Bendrovė padės skolintojui pasitraukti iki paskolos termino pabaigos datos.

## **8. KIEKVIENOS PASKOLOS VERTINIMO PROCESAS**

- 8.1. Bendrovė atlieka kiekvienos paskolos vertinimą bent šiomis aplinkybėmis:
- 8.1.1. paskolos suteikimo momentu;
  - 8.1.2. kai Bendrovės manymu yra mažai tikėtina, kad Projekto savininkas visiškai įvykdys pareigas išmokėti paskolą, ir Bendrovė nesiima jokių atitinkamų užtikrinimo priemonė realizavimo ar kitų panašaus pobūdžio veiksmy;
  - 8.1.3. Projekto savininko įsipareigojimų neįvykdymo atveju;
  - 8.1.4. kai Bendrovės padeda investuotojui pasitraukti iki paskolos termino pabaigos datos.
- 8.2. Bendrovė užtikrina, kad atliekant šių Taisyklių 8.1 p. numatytą paskolos vertinimą būtų vadovaujama teisinga ir atitinkamam momentui aktualia informacija bei kad atitinkamas vertinimas būtų savalaikis ir ne senesnis nei 3 mėnesiai iki paskolos išdavimo (kuomet vertinimas yra atliekamas iki paskolos išdavimo).
- 8.3. Bendrovė paskolos išdavimo metu, atlikdama paskolos vertinimą, atsižvelgia bent į šiuos kriterijus / aplinkybes:
- 8.3.1. paskolos terminą;
  - 8.3.2. paskolos įmokų periodiškumą / dažnumą (mokėjimų grafiką) bei numatomus pinigų srautus;
  - 8.3.3. bet kokią paskolos sutartyje numatytą išankstinio mokėjimo galimybę;
  - 8.3.4. nerizikingą palūkanų normą su paskola susijusių mokėjimų diskontavimui;
  - 8.3.5. paskolos sutartyje numatytą palūkanų normą;
  - 8.3.6. Projekto savininko įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę;
  - 8.3.7. užtikrinimo priemonės vertę (jei taikytina);
  - 8.3.8. garantijų buvimą ir lygį, kuriomis jos užtikrina įsipareigojimų įvykdymą.
- 8.4. Atliekant paskolos vertinimą po paskolos išdavimo Bendrovė be šių Taisyklių 8.3 p. numatytų kriterijų papildomai atsižvelgia į:
- 8.4.1. likusį paskolos terminą (iki paskolos sutarties pabaigos);
  - 8.4.2. galimų nuostolių tikimybę.

- 8.5. Atliekant paskolos vertinimą šių Taisyklių 8.1.3 p. numatytu atveju, Bendrovė atsižvelgia į šiuos kriterijus:
- 8.5.1. konservatyvų užtikrinimo priemonės ir (ar) garantijos vertinimą;
  - 8.5.2. kitus mokesčius ir išlaidas, susijusias su skolos išieškojimu.
- 8.6. Bendrovė nustato ir pasitvirtina šiame Taisyklių skyriuje aptariamo paskolos vertinimo algoritmą, kuriame numato kiekvieno kriterijaus svorį bei vertinimo metodiką, taip pat kurio pagalba yra apskaičiuojami ir nustatomi paskolos vertinimo rezultatai. Informacija apie šį algoritmą atskleidžiama Platformos investuotojams, paskelbiant ją Bendrovės interneto svetainėje.

## 9. PROJEKTO SAVININKO PATIKIMUMO VERTINIMO PROCESO PATIKRA

- 9.1. Siekdama užtikrinti, jog Projekto savininko patikimumas būtų įvertintas tinkamai ir kiek įmanoma labiau būtų eliminuojamos žmogiškosios klaidos (pvz., apskaičiuojant kreditingumo balą), Bendrovė įdiegia šias priemones:
- 9.1.1. **Naudojama standartizuota projektų savininkų kreditingumo balo skaičiavimo tvarka.** (Priedas Nr. 2);
  - 9.1.2. **Įdiegiamas „keturių akių“ principas.** Bendrovės darbuotojams apskaičiavus Projekto savininko kreditingumo balą bei galutinai atlikus Projekto savininko patikimumo vertinimą, atlikti ir užfiksuoti skaičiavimai kartu su juos pagrindžiančiais šaltiniais (dokumentais) pateikiami kitam Vadovo paskirtam Bendrovės darbuotojui. Pastarasis atlieka jam pateiktų skaičiavimų ir vertinimo patikrą (be kita ko, įsitikinama, jog kreditingumo balas buvo apskaičiuotas tinkamai pagal turimus duomenis). Jeigu tikrinimo metu pastebimi netikslumai, tikrinimą atliekantis Bendrovės darbuotojas perduoda juos ištaisyti pradiniam Vertintojui (po ištaisymo atliekama pakartotina peržiūros procedūra). „Keturių akių“ principas taip pat *mutatis mutandis* taikytinas ir Projekto savininko reputacijos vertinimo patikrinimui.
- 9.2. Bendrovės taikomas Projekto savininko patikimumo vertinimo modelis peržiūrimas ir, prireikus, modifikuojamas Bendrovės vyriausiojo rizikos pareigūno ne rečiau negu vieną kartą per metus.

## 10. ATSISAKYMAS PASKELBTI PROJEKTĄ

- 10.1. Bendrovė atsisako paskelbti Projektą Bendrovės platformoje, jeigu:
- 10.1.1. Projekto savininkas neatitinka Bendrovės patvirtintų Projektų savininkų reputacijos ir kreditingumo vertinimo kriterijų; ir (ar)
  - 10.1.2. Bendrovei trūksta informacijos Taisyklėse aprašytiems įvertinimams atlikti; ir (ar)
  - 10.1.3. Nustatomas per didelės rizikos kreditingumas (D reitingas); ir (ar)
  - 10.1.4. Jei Bendrovės turima informacija sudaro pagrindą manyti, kad Projekto paskelbimas Bendrovės platformoje sukeltų grėsmę finansuotojų interesams.

## 11. TVARUMO RIZIKOS INTEGRAVIMAS

- 11.1. Tvarumo rizika suprantama kaip aplinkos, socialinis ar valdymo įvykis ar situacija, kuriai įvykus, kiltų realus ar galimas reikšmingas neigiamas poveikis investicijų vertei. Tvarumo rizika yra aktuali kaip atskira rizikos kategorija ir gali būti aktuali kaip sudėtinė kitų rizikų (tame tarpe ir rinkos, kredito, likvidumo rizikos) dalis. Bendrovė, atlikdama projektų savininkų ir paskolų vertinimo procesą, vadovaujasi savo patvirtintomis rizikos valdymo procedūromis ir, atitinkamai, vertina visas rizikas, įskaitant tvarumo riziką, ir veiksnius, kurie gali daryti įtaką investuotojų investicijų vertei ir veiklos rezultatams.
- 11.2. Konkrečiais atvejais gali būti aktualūs aplinkos apsaugos, socialinės gerovės ir valdysenos („ESG“) kriterijai, tame tarpe ir su jais susijusios tvarumo rizikos, kuri kaip sudėtinė visų kitų rizikų ir veiksnų dalis, gali turėti realų ar galimą neigiamą poveikį Bendrovės veiklai ar investuotojų investicijų vertei, jeigu realizuotųsi tikimybė, kad tam tikra Platformoje skelbiama paskola būtų susijusi su tvarumo rizika.

- 11.3. Bendrovė vertina, kad tvarumo rizikos poveikis atitinka bendrųjų investavimo rizikų (tame tarpe ir rinkos, kredito, likvidumo rizikų) poveikį ir neturi specifinės įtakos Bendrovės ar jos Platformoje skelbiamų paskolų rezultatams ir (ar) jų prisiimamos rizikos apimčiai.
- 11.4. Papildomai pažymėtina, jog siekiant prisidėti prie visuomenės gerovės, skatinti darbų valdymą, skatinti siekti ilgalaikių tikslų bei jog atsakomybė už aplinkos apsaugą būtų įtraukta į visus Bendrovės veiklos aspektus, Bendrovė vykdydama savo veiklą pvz., nustatydama paskolos kainą, atsižvelgia ir į Aplinkosaugos, socialinė ir valdymo politikoje (angl. *EGS Policy*) numatytus kriterijus.

## **12. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

- 12.1. Šios Taisyklės įsigalioja nuo jų patvirtinimo dienos ir gali būti pakeistos ar panaikintos tik Bendrovės Vadovo įsakymu. Pakeitus šias Taisyklės naujausia jų redakcija taip pat publikuojama ir Platformoje (išskyrus Taisyklių priedus).
- 12.2. Už šių Taisyklių įgyvendinimą ir laikymąsi atsako Vadovas.
- 12.3. Kiekvienas Bendrovės darbuotojas privalo būti tinkamai pasirašytinai supažindintas su šiomis Taisyklėmis.
- 12.4. Vadovas ar jo įgaliotas asmuo periodiškai, tačiau ne rečiau kaip kartą į metus peržiūri, ar šiose Taisyklėse nurodytos Projektų savininkų patikimumo vertinimo reikalavimai yra pakankamai veiksmingi. Vykdydamas šias funkcijas, Vadovas ar jo įgaliotas asmuo bent jau:
  - 12.4.1. periodiškai peržiūri šių Taisyklių nuostatas, siūlo, kaip jas patobulinti, užtikrina jų suderinamumą su kitais Bendrovės vidiniais dokumentais bei taikytiniais teisės aktais;
  - 12.4.2. informuoja Bendrovės darbuotojus apie Bendrovės įdiegtas naujas procedūras bei konsultuoja juos dėl konkrečių Taisyklių nuostatų įgyvendinimo tvarkos;
  - 12.4.3. nuolatos seka teisinio reglamentavimo pokyčius ir prireikus nedelsiant inicijuoja Taisyklių korekcijas atsižvelgiant į pasikeitusių teisės aktų nuostatas.



<b>PROJEKTO SAVININKO REPUTACIJOS VERTINIMO ANKETA</b>	
20[...] m. [...] mėn. [...] d.	
Juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma ir kodas; <i>arba</i> Fizinio asmens (verslininko) vardas, pavardė, asmens kodas, vykdomos komercinės veiklos pagrindas (pvz., įregistruota individuali veikla ar pan.)	
<b><i>teisinė forma, pavadinimas, kodas / vardas, pavardė, kodas, komercinės veiklos vykdymo pagrindas</i></b>	
<b>1. Ar Jūs arba Jūsų kontroliuojama (kontroliuota) įmonė arba įmonė, kurios vadovu Jūs esate (buvote) per pastaruosius 10 metų:</b>	
1.1. buvote pripažintas kaltu padaręs sunkų, labai sunkų nusikaltimą arba nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, visuomenės saugumui, valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar juos atitinkančias nusikalstamas veikas pagal kitų valstybių baudžiamuosius įstatymus?	
Taip <input type="checkbox"/>	Ne <input type="checkbox"/>
1.2. buvote teisiami (kaltinami) už padarytą nusikalstamą veiką ir (arba) nuteisti už nusikalstamą veiką, nenumatytą 1.1 punkte, pagal Lietuvos Respublikos arba užsienio valstybės baudžiamuosius įstatymus?	
Taip <input type="checkbox"/>	Ne <input type="checkbox"/>
1.3. buvote bausti administracinėmis nuobaudomis, drausminėmis nuobaudomis ir ar buvo taikytos kitos įstatymuose nustatytos sankcijos ar poveikio priemonės?	
Taip <input type="checkbox"/>	Ne <input type="checkbox"/>
1.4. buvo iškelta bankroto, restruktūrizavimo byla, pradėtas tyrimas pagal Civilinio kodekso 2.124 straipsnį arba atitinkamos procedūros pagal užsienio valstybės teisės aktus?	
Taip <input type="checkbox"/>	Ne <input type="checkbox"/>
1.5. buvote įtariamaisiais ikiteisminiame tyrime?	
Taip <input type="checkbox"/>	Ne <input type="checkbox"/>

1.6. Jums buvo iškelta civilinių ieškinių, administracinių arba baudžiamųjų bylų, priimtoms rizikos ir kiti įsipareigojimai, galintys turėti reikšmingą įtaką finansiniam patikimumui?	
Taip <input type="checkbox"/>	Ne <input type="checkbox"/>
<b>2. Ar šiuo metu turite neįvykdytų skolinių įsipareigojimų?</b>	
Taip <input type="checkbox"/> <i>(prašome žemiau nurodytoje lentelėje pateikti informaciją apie visus turimus įsipareigojimus ir nurodyti kiekvieno iš jų apimtį, EUR)</i>	Ne <input type="checkbox"/>
<b>3. Ar yra kitų aplinkybių, turinčių / galinčių turėti įtaką Jūsų finansinio patikimumo vertinimui?</b>	
Taip <input type="checkbox"/> <i>(prašome žemiau nurodytoje lentelėje pateikti informaciją apie šias aplinkybes)</i>	Ne <input type="checkbox"/>
<b>4. Jeigu į vieną ar daugiau iš 1 – 3 klausimų atsakėte taip, aprašykite esmines aplinkybes, taip pat nurodykite įvykio ir aktualių sprendimų datas.</b>	
Projekto savininkas patvirtina, kad visa aukščiau nurodyta informacija yra išsami ir teisinga. Už neteisingos informacijos pateikimą gali būti taikoma atsakomybė teisės aktuose nustatyta tvarka.	
Projekto savininkas įsipareigoja nedelsiant raštu informuoti apie bet kokius aukščiau nurodytos informacijos pakeitimus.	
<b>Pildančio asmens</b>	
<i>pareigos, vardas, pavardė</i>	<i>parašas</i>